

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116223086
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2116223086.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v spore žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, so sídlom Ludvika van Beethovena 26, Trnava, IČO: 00 175 480, zastúpený splnomocnencom: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Mliekarenská 2, Bratislava, IČO: 36 662 291, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpenému splnomocnencom: SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 27. októbra 2021 č.k. 19Csp/111/2016-303, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietnutia žaloby (výrok II.), ako aj v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (výrok III.) **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 156,81 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 17.10.2010 do zaplatenia zastavil (výrok I.) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok III.).

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovení § 488, § 489, § 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 písm. a) a § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), § 24a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, 5, a 12, § 53a ods. 1 a § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 8b ods. 1 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 31.10.2018, § 8b ods. 3 zákona č. 182/1993 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy a § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z.z. v znení účinnom od 1.11.2018, ako aj § 290 a § 298 ods. 1 CSP, keď námietku žalovaného o nedostatku právomoci súdov SR rozhodovať spor medzi stranami považoval za nedôvodnú, pretože rozhodcovskú doložku obsiahnutú v bode 15.12 dodatku k zmluve o termínovanom úvere považoval za neplatnú v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko išlo o dojednanie neurčité a nezrozumiteľné. Súd tiež poukázal na ust. § 3 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorého spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd, pričom dodávateľ sa môže účinne dovolávať nedostatku právomoci súdu, iba ak vo veci už skôr začalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie, čo preukázané nebolo. Pokiaľ išlo o miestnu

príslušnosť súdu, tak táto bola daná ustanovením § 87 psím. f) OSP (v znení účinnom do 30.6.2016), v zmysle ktorého popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor spotrebiteľskej zmluvy, pričom vlastníci bytov (ako žalobcovia v čase podania žaloby) sú spotrebiteľmi s trvalým pobytom v prevažnom rozsahu v obvode Okresného súdu Trnava. Na uvedenom nič nemení to, že v konaní sa neuplatňuje nárok na plnenie zo zmluvy, ale uplatňuje sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže tento nárok so spotrebiteľskou zmluvou nepochybne priamo súvisí. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že nároku žalobcu nie je možné vyhovieť. Medzi stranami nebolo sporným že právny predchodca žalovaného (Dexia banka Slovensko, a.s.) a žalobca (správca ako zákonný zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome ul. Rošílmska č.súp.387, Brestovany) uzavreli vyššie uvedenú zmluvu o termínovanom úvere. V konaní sa žalobca ako správca bytového domu domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaný „neoprávnené“ zvýšil úrokové rozpätie, žalobca žiadal vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie po zvýšení úrokového rozpätia, ako rozdiel medzi sumou ktorú vlastníci bytov žalovanému zaplatili po zvýšení úrokovvej sadzby, a sumou ktorú by zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokovvej sadzby. Vlastníci bytov uzatvorili so žalobcom (bytovým družstvom) v zmysle § 8a Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov zmluvu o výkone správy, predmetom ktorej je obstarávanie služieb a tovaru, ktorými správca zabezpečuje pre vlastníkov činnosti uvedené v zákone. V zmysle § 8b ods. 1 citovaného zákona v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, je správca povinný vykonávať správu majetku vlastníkov samostatne, vo svojom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona právne úkony týkajúce sa domu, spoločných častí domu a spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku zaväzujú všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome - uzatvorením úverovej zmluvy týkajúcej sa bytového domu preto práva a povinnosti z právneho úkonu vznikli priamo vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Pokiaľ ide o charakter zmluvy o úvere, túto uzavrel správca z titulu svojho oprávnenia vyplývajúceho mu zo znenia § 8b ods. 1, ako aj zo znenia príslušných ustanovení zmluvy o výkone správy. Je však nepochybné, že dlžníkmi z úverovej zmluvy sú jednotliví vlastníci bytov (tak ako to vyplýva aj zo súčasného znenia § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch), pričom správca je ich zákonným zástupcom (v úverovej zmluve označený ako klient), avšak konajúci vo svojom mene a na účet vlastníkov. Právny vzťah založený zmluvou o úvere je tak právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, a je potrebné ho posudzovať nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, ale aj podľa právnych predpisov ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka); právny predchodca žalovaného pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, ktorý poskytol úver v rámci svojho podnikania, pričom úver nebol poskytnutý v súvislosti s podnikateľskou činnosťou bytového družstva, ale v súvislosti s vykonaním opráv na bytovom dome, a teda za účelom zveľadenia majetku fyzických osôb - spotrebiteľov (na strane dlžníka tak vystupovali spotrebiteľia, ktorým nebol úver poskytnutý v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a na ich spotrebiteľskom postavení nič nemení skutočnosť že za nich na základe zákonného splnomocnenia konal správca bytového domu - subjektom základného hmotnoprávneho vzťahu s bankou nebol správca bytového domu, ale jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov). V prejednávanej veci žalobca uplatnený nárok skutkovo vymedzil tak, že ide o bezdôvodné obohatenie žalovaného získané na úkor vlastníkov bytov tým, že žalovaný zvýšil úrokové rozpätie na základe údajne neplatného ustanovenia (bod 5.5. zmluvy), a toto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Pokiaľ ide o znenie bodu 5.5. zmluvy, súd ho považoval za určité a zrozumiteľné, a teda v tomto smere za platne dojednané (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď zo znenia bodu 5.5. zmluvy vyplýva, že žalovaný je oprávnený jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu (resp. úrokové rozpätie), ak dôjde k zmene miery rizika klienta ktorá môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta, pričom sa porovnávajú skutočnosti v čase posledného posúdenia miery rizika klienta s aktuálnymi skutočnosťami (pojmy „miera rizika klienta“ a „rating klienta“ sú ekonomickými pojmami, ktorých význam musel byť žalobcovi ako správcovi a zároveň podnikateľovi zrejmý). Zároveň je dôležité brať do úvahy skutočnosť, že kontraktácia prebiehala medzi dvoma právnickými osobami, pričom správca ako profesionál v danej oblasti má mať dostatok vedomostí na porozumenie obsahu zmluvných dojednaní. Uvedené znenie ustanovenia zmluvy je tak s poukazom na jeho formuláciu zrozumiteľné a určité, keď z ustanovenia bodu 5.5. zmluvy je zrejmé, že správca si bol vedomý toho, že banka môže jednostranne zmeniť úrokové rozpätie v prípadoch uvedených v ustanovení. Tejto vedomosti zodpovedalo jazykové vyjadrenie ustanovenia, predchádzajúce rokovania banky a správcu o uzavretí zmluvy vrátane pripomienkovania, ako aj v konečnom dôsledku akceptácia aplikácie uvedeného ustanovenia správcom. Na určitosti zmluvného dojednania nič nemení ani to, že v bode 5.5. zmluvy sa hovorí o zmene úrokovvej sadzby, pričom

banka pristúpila k zmene úrokového rozpätia - sadzbu EURIBOR (predtým BRIBOR) neurčuje totiž žalovaný, ale príslušná európska inštitúcia, a preto ustanovenie bodu 5.5. možno aplikovať iba na zmenu úrokového rozpätia, nie na zmenu základnej sadzby, avšak v konečnom dôsledku došlo k zmene úrokovej sadzby ako takej. V čase uzatvorenia zmluvy bol prokuristom správcu A. B. C., ktorý zmluvu o úvere (aj viaceré obdobné zmluvy) počas vykonávania funkcie prokuristu podpísal. Skutkové tvrdenie žalovaného, že zmluva o úvere bola medzi stranami individuálne dojednaná, keď k uzavretiu zmluvy došlo po vzájomných rokovaniach, pričom žalovaný prostredníctvom svojho zamestnanca A. D. E. umožnil žalobcovi pred podpisom zmluvy oboznámiť sa s textom zmluvy a pripomenovať ho poprel žalobca iba v tom rozsahu, že individuálne dojednávanie neprebehlo ku konkrétnej zmluve. Z uvedeného vyplýva že nebolo medzi stranami sporným, že minimálne k prvým zmluvám v roku 2006 prebehol riadny kontraktačný proces, v rámci ktorého mal žalobca možnosť pripomenovať jednotlivé ustanovenia zmluvy. O tom že medzi žalovaným ako bankou a žalobcom ako klientom prebehol riadny kontraktačný proces svedčí aj výpoveď A. B. C. na pojednávaní konanom dňa 9.7.2020 v konaní sp.zn. 11C/33/2017, ktorý uviedol že „postup pri rokovaní o úverových zmluvách bol taký, že boli vysvetlené podmienky banky, ktoré museli byť odsúhlasené na schôdzi bytového domu - až následne Bytové družstvo podpísalo zmluvu, a to po preštudovaní a odsúhlasení podmienok“, a tiež že „pri podpisovaní úverových zmlúv tieto svedok (ako riaditeľ Bytového družstva) čítal, pred uzavretím prvých zmlúv sa radili aj s právnikom (boli spravené aj „nejaké malé úpravy“); v zmluvách boli aj pasáže ktoré neboli úplne jasné, tieto sa upravovali (zmluvy čítali aj zástupcovia vlastníkov, ktorí mali záujem)“ - uvedené tvrdenia svedka spochybnené neboli.

Na uvedenom nič nemení ani dôkaz - Zápisnica zo schôdze 12 bytovej jednotky zo dňa 17.2.2008, z ktorej je evidentné iba to, že vlastníci súhlasili s úverom Dexia banky vo výške 650.000,- Sk. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca v žalobe ako dôvod neplatnosti bodu 5.5. zmluvy uviedol, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku (nie že je ustanovenie neurčité). Následne, až počas konania uviedol, že ustanovenie je neurčité a nezrozumiteľné a preto neplatné. Tieto tvrdenia žalobcu si odporujú, pretože žalobca v žalobe tvrdí, že uvedené ustanovenie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - takýto záver však predpokladá že žalobca bol schopný pochopiť význam uvedeného ustanovenia, a že už pri samotnom koncipovaní bodu 5.5. bolo zrejmé, že dané ustanovenie umožňuje jednostranné zvýšenie úrokového rozpätia na základe vlastného uváženia žalovaného ako banky. Z uvedeného vyplýva že pôvodne žalobca v žalobe určitost' predmetného ustanovenia ani nespochybňoval, a vychádzajúc zo žaloby mu bol jeho význam zrejмый - neskoršie spochybňovanie určitosti ustanovenia bodu 5.5. zmluvy považoval preto súd za účelové. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v bode 5.5. zmluvy (a s tým súvisiaci údajný vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného) žalobca dôvodil znením rozsudkov iných súdov v obdobných veciach. Súd, len pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia uvádza, že tieto rozhodnutia sú na prejednávanú vec neaplikovateľné, keďže vychádzajú z iných skutkových okolností, nakoľko v uvedených konaniach nebola posudzovaná zmluva o termínovanom úvere uzavretá za účelom obnovy bytového domu, naviac zmluvné podmienky nie sú totožné. Preto nie je možné v danej veci dospieť na základe rozhodnutí iných súdov k záveru, že znenie napadnutého ustanovenia predmetnej zmluvy o úvere, je neprijateľnou podmienkou a je neplatné (teda nie je možné aplikovať ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ ide o stanovisko NBS súd poukazuje na skutočnosť, že takéto stanovisko nie je pre súd záväzná, napokon v stanovisku nie je vyjadrenie k bodu 5.5. zmluvy, ale iba k bodu 12.1.1.1. zmluvy (uplatnenie sankčného zvýšenia) - na základe ktorého ustanovenia však k zvýšeniu úrokového rozpätia v prejednávanej veci neprišlo. Čo sa týka vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, súd uvádza, že neprijateľná zmluvná podmienka je ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a jej použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou - zákon však upravuje výnimku, a síce že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde vtedy, ak ide o predmet plnenia alebo cenu plnenia (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), a v prípade zmluvy o úvere je úrok odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, je teda hlavným predmetom plnenia resp. cenou plnenia. Keďže zmluvná podmienka uvedená v bode 5.5. zmluvy sa týka predmetu plnenia resp. ceny plnenia, je zo zákona vylúčené jej určenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku. O neprijateľnú zmluvnú podmienku by nešlo ani v prípade, že by bola posudzovaná podľa § 53 ods. 1 až ods. 3 Občianskeho zákonníka v súčasnom znení - uvedené ustanovenie ako výnimku z neprijateľnosti zmluvných podmienok určuje ich vzťah k hlavnému predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané, pričom za individuálne dojednané sa nepovažujú také, s ktorými

mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (viď tiež ustanovenie § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení, v zmysle ktorého sa neprijateľnosť zmluvnej podmienky hodnotí so zreteľom na povahu služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy). Ak by teda aj v „spotrebiteľskej“ zmluve bola obsiahnutá podmienka, ktorá by svojim charakterom spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale bola individuálne dojednaná, nepôjde o neprijateľnú zmluvnú podmienku - súd opätovne poukazuje na skutkové tvrdenie ktoré boli medzi stranami nesporné, a to že (minimálne k prvým zmluvám v roku 2006) prebehol riadny kontraktačný proces, v rámci ktorého mal žalobca možnosť pripomenovať jednotlivé ustanovenia zmluvy, keď tohto procesu sa zúčastnili banka a správca, obaja ako podnikatelia. Z uvedeného potom vyplýva, že nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej veriteľ nemá možnosť zasiahnuť, ale správca ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Ak sa teda uskutočnil kontraktačný proces k zmluvám z roku 2006 (ktoré obsahovali totožné znenie bodu 5.5. týkajúce sa zmeny úrokovej sadzby), je potrebné považovať uvedené zmluvné dojednanie za individuálne dojednané aj pre prípad v konaní prejednávanej zmluvy z roku 2008, teda kontraktačný proces prebehol medzi žalovaným ako bankou a žalobcom ako správcom (odborne spôsobilou osobou), ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v prípade zmluvy o úvere, ktorá je predmetom konania, sa nejednalo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale naopak správca ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy - skutočnosť že sa znenie ustanovení neskôr dojednaných zmlúv zhodovalo so znením ustanovení skorších zmlúv (vrátane bodu 5.5.) nie je daná jednostranným pôsobením banky, ale zhodnou vôľou banky a správcu pri procese kontraktácie - preto nemôže ísť o formulárové zmluvy, aj keby sa ich ustanovenia zhodovali; rozhodujúcim je že kontraktačný proces prebehol medzi žalovaným ako bankou, a správcom ktorý bol odborne spôsobilou osobou, a ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť; ak pri neskorších zmluvách nezasiahol, tak iba z vlastného rozhodnutia, a nie preto že by bola zmluva formulárová. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má súd z to, že vlastníci bytov a nebytových priestorov / spotrebiteľia ktorých zastupoval žalobca ako správca mali jeho prostredníctvom možnosť zmluvné podmienky si dohodnúť, teda zmluvné podmienky boli individuálne dojednané, preto žiadnu z nich (ani bod 5.5. zmluvy) nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku (naviac otázku neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné posudzovať podľa ustanovenia účinného v čase keď sa zmluva uzatvárala, pričom podľa znenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, pre vylúčenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky postačovalo aby išlo o predmet plnenia alebo cenu plnenia, čo v prejednávanej veci bolo splnené, bez ohľadu na individuálnosť dojednania, čo však bolo naplnené tiež). Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na skutočnosť, že sporné ustanovenie bodu 5.5. zmluvy umožňuje zmenu úrokového rozpätia aj v prospech spotrebiteľa - banka má možnosť meniť (teda aj znížiť, nielen zvýšiť) úrokové rozpätie, preto tu chýba prvok tzv. „značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa“. S poukazom na text oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia zo dňa 8.6.2011 mal súd za to, že žalobca vedel o aplikácii bodu 5.5. zmluvy od začiatku jeho použitia, pričom však nepreukázal (a ani to netvrdil), že by po rokovaní so žalovaným proti tomuto postupu nenamietal, hoci mal možnosť riešiť situáciu inak (nesplácanie úveru alebo jeho splácanie len do výšky pôvodného úroku, predčasným splatením úveru, prechodom do inej banky, uplatnením bodu 5.7. zmluvy...). Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca po uskutočnených rokovaní medzi ním a žalovaným zvýšenie úrokového rozpätia v roku 2011 akceptoval, a úvery boli ďalej splácané aj pri zvýšenom úroku. Čo sa týka doručovania písomnosti ohľadom zvýšenia úrokovej sadzby, v samotnej žalobe žalobca vôbec neuvádzal, že by oznámenie o zmene úrokového rozpätia zo dňa 8.6.2011 nebolo pôvodným žalobcom - vlastníkom predmetného bytového domu doručené. V žalobe žalobca uvádza: „Žalovaný toto svoje oznámenie zaslal žalobcovi bez akéhokoľvek vysvetlenia.“ Žalobca teda pôvodne (v žalobe) vôbec nespochyboval, že oznámenie bolo žalobcom doručené, napokon oznámenie žalobca priložil k žalobe. Následné tvrdenie, v priebehu konania, o nedoručení oznámenia, súd preto považoval za účelové. Čo sa týka námietky žalobcu o neurčitosti uvedeného oznámenia, nie je zrejmé od absencie akých zákonných náležitostí neurčitosť oznámenia odvodzovať - podľa zmluvy (bod 5.5. veta posledná) postačuje oznámenie samotnej zmeny bez stanovenia náležitostí oznámenia; Použitie bodu 5.5. žalovaný odôvodnil tým, že nastala zmena ratingu klienta, pretože v rokoch 2008 až 2009 došlo k ekonomickej kríze, v dôsledku ktorej sa celosvetovo sprísnilo posudzovanie rizikovej váhy klientov bankového sektora, keď zároveň s účinnosťou od 1.1.2009 došlo k zániku sadzby BRIBOR a jej nahradeniu sadzbou EURIBOR, ktorá v rokoch 2006 až 2011 výrazne znížila svoju hodnotu, čím sa stala pôvodná dohodnutá úroková sadzba, s ohľadom na určený rating klienta neadekvátnou, s ohľadom na určený rating klienta neprimerane nízkou - v prejednávanej veci tak došlo

k zmene miery rizika klienta z dôvodu zmeny ratingu klienta, čím sa naplnil jeden z dôvodov ktorý si banka a správca ako dôvod jednostrannej zmeny úrokového rozpätia dojednali v bode 5.5. zmluvy, pričom zmenou úrokového rozpätia došlo v konečnom dôsledku aj k zmene úrokovej sadzby ako takej (výpoveď svedka A. D. E. na pojednávaní dňa 4.2.2020 v konaní vedenom na súde sp.zn. 11C/51/2017). S poukazom na všetky uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že bod 5.5. zmluvy nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, uvedené dojednanie nie je ani neplatným právnym úkonom, preto nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie, ktorého vydania sa žalobca domáhal. Preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Keďže súd žalobu zamietol pre neexistenciu nároku žalobcu ako takého, bolo už nadbytočné a procesne nehospodárne sa zaoberať námietkou premlčania vznesenou žalovaným. V časti o zaplatenie sumy 156,81 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 17.10.2016 do zaplatenia súd konanie zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby, keď nebol potrebný súhlas žalovaného, nakoľko k späťvzatiu došlo pred pojednávaním. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a v konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby a v časti výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalobe vyhovieť, prípadne rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Napadnutý rozsudok považoval za nespravodlivý, odporujúci účelu a významu spotrebiteľského práva. Podľa jeho názoru bolo rozhodnutie prvoinštančného súdu nejasné, právne neudržateľné, svojvoľné, chaotické, formalistické, arbitrárne a vykonštruované, bez akejkoľvek opory v platnej legislatíve, ako aj vo vykonanom dokazovaní. Namietol, že súd nevykonal právne posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v čl. 5.5 vôbec, pričom nevykonanie právnej kvalifikácie, resp. jej nesprávna právna kvalifikácia je základom zmätočnosti celého súdneho konania. Podľa jeho názoru čl. 5.5 obsahuje skutkové podstaty neprijateľných podmienok upravené v § 53 ods. 4 písm. i) a j), ktoré sú vždy neplatné v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, i keby boli individuálne dojednané. Nejedná sa o generálnu klauzulu neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri ktorej je možné posudzovať individuálne dojednanie, ale o osobitnú skutkovú podstatu neprijateľných zmluvných podmienok uvedenú v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktorá je neplatná ex lege v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Súd vo svojom odôvodnení vyslovene tápa, pričom vytrhuje z kontextu všetky skutkové podstaty neprijateľných zmluvných podmienok. Súd v bode 15 odôvodnenia konštatoval, že keďže zmluvná podmienka uvedená v bode 5.5 zmluvy sa týka hlavného predmetu plnenia, resp. ceny plnenia, je zo zákona vylúčené jej určenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uvedený záver súdu prvej inštancie je nesprávny, nakoľko súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nakoľko zmluvná podmienka podľa čl. 5.5 sa netýka predmetu plnenia, alebo ceny plnenia (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzatvorenia zmluvy) a hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase rozhodnutia súdu), ale týka sa jednostrannej možnosti zmeny predmetu plnenia alebo ceny plnenia dodávateľom (§ 53 ods. 4 písm. j) Občianskeho zákonníka platného v čase uzatvorenia zmluvy). Súd nepochopil, že predmetom konania je neprijateľná zmluvná podmienka umožňujúca zmenu „hlavného predmetu plnenia, resp. ceny plnenia“ (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného v čase uzatvorenia zmluvy a v súčasnosti), a predmetom sporu nie je pôvodne dojednaný hlavný predmet plnenia, resp. ceny plnenia. Predmetom konania, ako aj predmetom právneho posúdenia je zmenová klauzula obsiahnutá v čl. 5.5 s odkazom na § 53 ods. 4 písm. i) a j) Občianskeho zákonníka. Pri otázke, či podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu, treba predovšetkým zohľadniť právne predpisy, ktoré by sa uplatnili v prípade neexistencie zmluvnej podmienky. Zmluvné podmienky obsiahnuté v čl. 5.5 a 5.7 zmluvy sú koncipované nejasne, sú neprimerané a jednoznačne stavajú spotrebiteľa do nevýhodnejšej pozície oproti veriteľovi, a to osobitne pokiaľ ide o právo banky sa rozhodnúť o zvýšení svojej vlastnej marže – teda zisku. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zo dňa 23. apríla 2015 vo veci C-96/14. V rámci zmluvnej voľnosti si strany taktiež môžu dohodnúť ďalšie podmienky, za ktorých jedna alebo obe strany môžu zmeniť obsah zmluvy jednostranným úkonom. Akákoľvek jednostranná zmena musí mať základ buď v zákone alebo v zmluve. Základným kritériom posudzovania oprávnenosti nároku na vykonanie jednostrannej zmeny je prijateľnosť zmenovej klauzuly v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka, a ďalej tiež súlad s požiadavkami osobitných zákonných predpisov. Dôvod zmeny musí byť dostatočne transparentný a v zmluvnej podmienke výslovne uvedený. Súd poprel účel a význam spotrebiteľského práva v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako i význam smerníc Európskeho parlamentu a Rady, ako i judikatúry Súdneho dvora EÚ. Súd nevykonal právne posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky obsiahnutej v právoplatnom rozhodnutí súdov SR, na ktoré žalobca pri podaní

žalobe poukázal. Nevykonanie právnej kvalifikácie, resp. jej nesprávne právna kvalifikácia je základom zmätočnosti celého súdneho konania. Súd nevykonal žiadne posúdenie, či si plní dodávateľ zákonnú povinnosť v kontexte § 305 a § 306 CSP. Neposúdil, či existujú aj iné rozsudky, ktoré by sa týkali konkrétnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom a nevyhľadal judikatúru, ktorou bola inými súdmi uložená povinnosť žalovanému vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu, alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Súd nesprávne právne vec posúdil v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, hoci na túto skutočnosť opakovane počas súdneho konania poukazoval a nahradil zákonnú požiadavku individuálneho dojednaní zmluvy so spotrebiteľmi, teda možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami pred samotným podpisom zmluvy a možnosť ovplyvniť obsah zmluvy pred podpisom zo strany spotrebiteľa, možnosťou tretej osoby oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami (správca), čo však nemá oporu v § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a je v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľom sú bezpochyby jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov, nie správca, alebo iný zákonný, prípadne zmluvný zástupca. Súd nesprávne právne posúdil absolútnu neplatnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka, hoci neplatnosť súd posudzuje bez návrhu ex officio. Nesprávne právne posúdenie podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nevykonanie právneho posúdenia podľa § 39 Občianskeho zákonníka malo vážny dopad na vady celého súdneho konania. Súd nerešpektujúc ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka nevyložil obsah zmluvy zákonným spôsobom, teda priaznivejším pre spotrebiteľa. Poukázal na to, že súdu predložil rozsudky iných súdov, ktoré sa výkladom zaoberali a dospeli k opačnému záveru. Súd zjavne nevykonal právne posúdenie čl. 5.5 a logicky a konzistentne nevysvetlil, prečo považuje čl. 5.5 za určitý a zrozumiteľný, teda ako si spotrebiteľia mohli vyložiť toto ustanovenie, a či mali vedomosť v každom čase, v akom rozsahu je žalovaný ako banka oprávnený prístupit' k zmene úrokového rozpätia a na základe akých skutočností a podmienok. Teda tento článok bol neplatný už v čase jeho predloženia dodávateľom správcovi pre rozpor s platným zákonom. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď v bode 9 odôvodnenia konštatoval, že zmluva bola individuálne dojednaná, čo „potvrdil tak zástupca banky A. E., ako aj zástupca bytového družstva A. C.“ Aj napriek skutočnosti, že vôbec nebolo potrebné preukazovať individuálne dojednanie, súd sa neúčelne zaoberal dokazovaním individuálneho dojednávania medzi správcou a žalovaným, pričom sa nezaoberal individuálnym dojednávaním medzi spotrebiteľmi – vlastníckmi bytov a nebytových priestorov a žalovaným – bankou. Súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko sa nezaoberal listinnými dôkazmi, ktoré žalobca predložil. Ako vyplýva zo samotnej výpovede A. E., na začiatku zmluvy neobsahovali čl. 5.5 a postupne sa sprísňovali, čo vyplynulo zo zápisnice o výsluchu A. E., a takisto aj z výsluchu A. F.. Teda čl. 5.5 zmluvy nemohol byť ani individuálne dojednaný medzi správcou a bankou, nakoľko v čase posudzovania prvých zmlúv ani neexistoval. Vlastníkom nemohla byť predložená žiadna zmluva o termínovanom úvere a individuálne dojednanie nie je vôbec preukázané zo strany žalovaného v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka a vonkoncom nie s odkazom na § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka. Dôvodom zvýšenia úrokového rozpätia neboli dôvody na strane žalobcu, ale na strane žalovaného. Neboli splnené podmienky podľa čl. 5.5 zmluvy na zvýšenie úrokového rozpätia, pretože skutočné dôvody zvýšenia úrokového rozpätia a úmysel žalovaného podrobne vysvetlil A. E. na výsluchu dňa 4.4.2020 (strana 3 zápisnice z pojednávania sp.zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020). Na základe vyjadrenia samotného žalovaného, jediným dôvodom pre zvýšenie úrokového rozpätia bolo „prehodnotenia rizika klienta z dôvodu porušenia záväzkov zo zmlúv o termínovanom úvere“, čo nie je zmluvne dojednaný dôvod v zmysle čl. 5.5. Súd neaplikoval správne ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy a nezaoberal sa skúmaním zákonných predpokladov individuálneho dojednávania ustanovených zákonom, teda či mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy s jej obsahom a či mal spotrebiteľ možnosť aj reálne ovplyvniť jej obsah. Namietol porušenie princípu rovnosti zbraní súdom prvej inštancie a to tým, že súd prvej inštancie neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovaného a vlastnými úvahami a nad rámec navrhnutých a vykonaných dôkazov kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovaného, a to najmä neúčinným popretím skutkových tvrdení žalovaným.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu. Prvoinštančný súd neporušil rovnosť zbraní a spor rozhodol zákonne,

na základe riadne vykonaných dôkazov a relevantnej právnej úpravy. Obom stranám dal rovnaký priestor na navrhovanie dôkazov, dôkazy zákonným spôsobom vykonal a vec rozhodol po vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov. Súd konzistentne a detailne posúdil všetky rozhodujúce skutočnosti a jednoznačne zdôvodnil, prečo sa nezaoberal názormi Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR v sporoch, ktoré sa týkajú iného typu zmlúv o úvere a neobsahujú ustanovenie čl. 5.5 v prejednávanej veci. Nebolo možné prihliadnuť na rozsudok Okresného súdu Piešťany zo dňa 13.8.2020 č.k. 14C/21/2017-500 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 24.11.2021 sp.zn. 25Co/90/2020, keďže v tejto veci rozhodoval súd na základe inej skutkovej a dôkaznej situácie. Ak súd dospel k záveru, že ustanovenie nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bolo individuálne dojednané (čo potvrdil svedok A. B. C., bývalý zamestnanec žalobcu), nie je daný základ nároku. V tomto prípade nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktorý postupoval v súlade so zmluvou. Poukázal na to, že priebeh kontraktčného procesu súd zistil z výpovede bývalého zamestnanca správcu (A. C.) a zamestnanca žalovaného, a to zo zápisníc z výsluchov týchto osôb v skutkovo totožných sporoch vedených na Okresnom súde Trnava, pričom s takýmto postupom súhlasili obe sporové strany, a nežiadali osobný výsluch týchto osôb. Zápisnicou zo schôdze vlastníkov predloženou na pojednávaní sa navyše potvrdilo iba tvrdenie žalovaného, že spotrebiteľia nikdy do obsahu zmluvy nezasahovali, a ani o ňom nemali žiadnu vedomosť, keďže schvaľovali iba typ a základné parametre úveru. Rozhodujúce je, či bola zmluva určitá a zrozumiteľná správcovi, ako i zástupcovi, ktorý dojednal konkrétne podmienky zmluvy individuálne. Súd odmietol argumentáciu žalobcu, aby prihliadal na rozhodnutia v iných sporoch z dôvodu, že čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere je odlišný od týchto ustanovení a bol uzavretý za iných okolností, na čo poukazyval žalovaný v spore. Článok 5.5 zmluvy o termínovanom úvere nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku ani podľa úpravy platnej v čase jej uzavretia. Právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv nemožno hodnotiť podľa doslovného znenia konkrétneho ustanovenia (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ale ako celkovú úpravu v § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka, ktoré nepovažujú ustanovenie o dohodnutej zmene úrokovej sadzby v zmluve o úvere uzavretej medzi správcou (pri výkone jeho podnikateľskej činnosti) a žalovaným za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nesprávnym je právny záver žalobcu, že vo veci možno aplikovať § 53 ods. 4 písm. j) Občianskeho zákonníka, keďže ako súd prvej inštancie správne uvádza, predmetom sporu nie je zmena úrokovej sadzby. V spore sa celkom jednoznačne preukázalo, že ustanovenie čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere je individuálne dojednané, a že k zvýšeniu úrokovej sadzby došlo z dôvodu zmeny ratingu klienta.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou - stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 19Csp/111/2016 bolo zaplatenie 412,07 eur s príslušenstvom. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie konanie v časti istiny 156,81 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 17.10.2016 do zaplatenia zastavil (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok III.).

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správneho postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby (výrok II.) a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (výrok III.).

8. Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotno-právne ustanovenia, a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

11. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd), ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

12. Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy (podobne aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu, zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) normujúcich rámec, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania (m. m. I. ÚS 22/03).

13. Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

14. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

15. Podstata základného práva priznaného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú. Základné právo na súdnu ochranu teda nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t. j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochranu základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97).

16. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgidias v. Grécko z 29. Mája 1997, Recueil III/1997).

17. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

18. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

19. Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

20. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody svojho rozhodnutia. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu (napr. I. ÚS 188/06).

21. Námietka odvolateľa, že súd vôbec nevykonal právne posúdenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v čl. 5.5 zmluvy v zmysle generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 OZ, sa nezakladá na pravde, pretože prvoinštančný súd sa posúdením neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky výslovne v odôvodnení rozsudku zaoberal aj z pohľadu všeobecnej klauzuly.

22. Odvolateľ s poukazom na ust. § 53a ods. 1, 53d OZ a § 4 ods. 10 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v tejto súvislosti namietal, že súd neprihliadal na iné poukázané súdne rozhodnutia riešiace obdobnú problematiku, pričom odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 127/2017 zo dňa 30.1.2019, spolu so súvisiacim uznesením ÚS SR sp. zn. II.ÚS 124/2020 zo dňa 15.4.2020 (v ktorom spore rozhodol Okresný súd Žilina rozsudkom pod sp. zn. 14C/295/2014 zo dňa 24.9.2015, ktorým určil, že obdobný bod 4.6 zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorý bol potvrdený Krajským súdom Žilina sp. zn. 11Co/471/2015 zo dňa 28.6.2016). Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že i podľa nálezu ÚS SR sp. zn. I. ÚS 51/2020 z 9.6.2020, ak nejde o analógiu v skutkovom stave, teda o typovo skutkovú podobu, aplikácia skorších rozhodnutí nie je namieste. Z týchto dôvodov odvolateľom poukázané rozhodnutia sú na prejednávajúcu vec neaplikovateľné, lebo vychádzajú z iných skutkových okolností, keď v uvedených konaniach bol posudzovaný iný typ úverového produktu a to zmluva o hypotekárnom úvere (a v prejednávanej veci zmluva o termínovanom úvere), v ktorej ako dlžníci vystupovali fyzické osoby bez zastúpenia (v prejednávanej veci zastúpení kvalifikovaným správcem) a znenie bodov 4.6 a 5.5 nebolo totožné, lebo je v nich inak definovaná zmena miery rizika klienta. Odvolací súd ale považuje za podstatné, že v danom prípade dovolací súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6Cdo 127/2017 riešil výlučne štyri špecifické právne otázky nastolené dovolateľom, a to otázku aktívnej vecnej legitimácie žalobcov v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve po zániku záväzkovo právneho vzťahu, otázku preukázovania naliehavého právneho záujmu na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v prípade individuálnych spotrebiteľských sporov, otázku možnosti vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve uzavretej pred účinnosťou zákona č. 568/2007 Z.z. a napokon štvrtú otázku, či je možné priznanie primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. bez toho, aby v konaní bola preukázaná existencia a výška ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Dovolací súd o podanom dovolaní rozhodol tak, že ho ako nedôvodné zamietol. Nadväzne Ústavný súd SR v rozhodnutí III.ÚS 124/2020 rozhodoval o sťažnosti smerujúcej proti predmetnému rozsudku Najvyššieho súdu SR, ktorú odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Z uvedeného je zrejmé, že ani Najvyšší súd SR a ani Ústavný súd SR sa v danej veci nezaoberali, ani nezaujímali stanovisko k otázke neprijateľnosti zmluvného dojednanía tzv. zmenovej klauzuly úverovej zmluvy. Závery Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6Cdo 127/2017 a ani nadväzne Ústavného súdu SR vo veci III.ÚS 124/2020, sú preto pre danú vec bez výpovednej hodnoty.

23. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/90/2020 zo dňa 28.4.2021, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Piešťany č.k. 14C/21/2017 zo dňa 13.8.2020, ktorým bolo žalobe žalobcu voči žalovanému v obdobnej veci vyhovené, je potrebné uviesť, že v danej veci súd rozhodoval na základe inej skutkovej a dôkaznej situácie, keď žalovaný individuálne dojednanie predmetnej zmluvnej podmienky netvrdil včas, preto na jeho neskoršie tvrdenia prvoinštančný súd neprihliadal s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania a vychádzal zo záveru, že bod 5.5 úverovej zmluvy nebol individuálne dojednaný a zároveň odvolateľ závery prvoinštančného súdu o neurčitosti čl. 5.5 zmluvy s následkom jeho neprijateľnosti a neplatnosti nenamietal, a preto ani neboli predmetom odvolacieho prieskumu. Odvolaciemu súdu sú ale známe iné rozhodnutia Krajského súdu v Trnave (napríklad rozsudok sp. zn. 25Co/8/2021, sp. zn. 23CoCsP/57/2021, sp. zn. 9Co/104/2020) v konaniach vedených medzi tými istými stranami v o obdobných sporoch, ktorými odvolací súd potvrdil rozsudky prvoinštančných, ktorými bola zamietnutá žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu údajného nedôvodného zvýšenia úrokového rozpätia, s poukazom na obdobný čl. 5.5 zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

24. Odvolací súd sa zhoduje s názorom odvolateľa ohľadne interpretačného pravidla, že ust. § 54 ods. 2 OZ ako lex specialis, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (obdobne aj § 266 ods. 5 Obchodného zákonníka), vylučuje aplikovať výkladové pravidlo podľa § 35 ods. 2 OZ, podľa ktorého právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. V zmysle § 54 ods. 2 OZ, ak práva a povinnosti zmluvných strán nie sú jednoznačne formulované, použije sa výklad, ktorý bude na prospech spotrebiteľa. Ak napriek použitiu interpretačného pravidla nie je možné odstrániť neurčitosť, právny úkon je neplatný (§ 37 ods. 1 OZ).

25. Podľa bodu 5.5 predmetnej zmluvy banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu písomne v primeranej lehote oznámi klientovi.

26. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd dospel zhodne ako prvoinštančný k záveru, že predmetná zmluva v uvedenom bode 5.5 nie je neplatná pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť v zmysle § 37 ods. 1 OZ. Podmienky zmeny úrokovej sadzby sú podľa čl. 5.5 dostatočne zrozumiteľné a jednoznačné, nepripúšťajúce iný pre spotrebiteľa priaznivejší výklad, a preto nebol priestor pre použitie interpretačného pravidla podľa § 54 ods. 2 OZ. Riadenie rizika banky je komplexnou, zložitou, odbornou činnosťou banky, ktorá nie je presne špecifikovaná ani v opatrení NBS, keď jednotlivé postupy prijímajú banky v súlade so zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách, najmä jeho § 27. Nie je dobre možné v zmluve presne špecifikovať pojem miera rizika klienta, riziko je vyhodnocované priebežne podľa interných pravidiel banky vypracovaných v zmysle príslušných právnych predpisov, ktoré podliehajú dohľadu NBS, a preto nie je možné dospieť k záveru, že predmetné ustanovenie je neplatné z dôvodu jeho neurčitosti či netransparentnosti. Zmluvné ustanovenie o zvýšení úrokového rozpätia nemôže obsahovať presné pravidlá pre zmenu ratingu, keďže tieto priebežne vyhodnocuje banka na základe podmienok na bankovom trhu a jeho podrobný výpočet nie je možné vopred definovať, najmä ak ide o dlhodobější zmluvu. Je preto nevyhnutná čiastočná všeobecnosť ustanovenia.

27. Závery súdu prvej inštancie o individuálne dojednanej zmluve sú správne a odvolací súd sa s nimi stotožňuje. Žalobca vedel, že má dohodnutý úver s druhom úrokovej sadzby: Revizibilná. Ďalej bolo dojednané, že celková revizibilná úroková sadzba je hodnota 6 mesačného EURIBOR + úrokové rozpätie 0,90 % p.a. Dojednanie v bode 5.5, v zmysle ktorého má banka právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie súdu prvej inštancie. Nebolo vylúčené, že sa mohla meniť aj v prospech spotrebiteľa. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve a takúto zmenu písomne v primeranej lehote oznámi klientovi. Uvedené znamená, že výška úrokovej sadzby sa môže v priebehu

úverového vzťahu meniť. Ustanovenie § 8b ods. 3 ZoVB (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) napríklad žalobcoví pri obstarávaní služieb a tovaru ukladá povinnosť dojednať čo najvýhodnejšie podmienky, aké sa dali dojednať v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Bolo preto na žalobcov, aby takýmto spôsobom i konal.

28. Pokiaľ ide o stanovisko NBS, tak odvolací súd sa stotožňuje so záverom prvoinštančného súdu, že súd nie je viazaný názorom NBS, a treba tiež uviesť, že táto sa k bodu 5.5 Zmluvy nevyjadrovala.

29. Po oboznámení sa s vecou odvolací súd nezistil žiaden procesný postup prvoinštančného súdu, ktorým by mohlo dôjsť k odvolateľom namietanému porušeniu princípu rovnosti sporových strán. Naopak prvoinštančný súd postupoval v súlade s ustanoveniami CSP a žiadnym svojím procesným postupom princíp rovnosti zbraní neporušil. Zo skutočnosti, že žalobca pred súdom prvej inštancie nebol úspešný, nemožno vyvodiť, že súd v rozpore s princípom rovnosti sporových strán rozhodol v prospech žalovaného.

30. Ani skutočnosť, že procesný postup súdu nezodpovedal predstávam a vôli žalobcu, nezakladá porušenie princípu rovnosti zbraní. Nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie spočívajúci v porušení princípu rovnosti zbraní nemôže byť v tom, že by sa nedôvodne zaoberal individuálnym dojednaním zmluvy. Odvolací súd nezistil, že by prvoinštančný súd hľadal argumentáciu v prospech žalovaného, ktorú žalovaný nespomína. Súd je viazaný len skutkovým vymedzením v žalobe a právna kvalifikácia a právne posúdenie veci je povinnosťou súdu, a nie je pritom viazaný ani odkázaný na názory strán. Porušením princípu rovnosti zbraní by nemohol byť ani podľa odvolateľa nesprávny názor súdu prvej inštancie, že ide o formulárovú zmluvu. S poukazom na odôvodnenie prvoinštančného rozsudku neobstojí námietka odvolateľa, že súd sa nezaoberal predmetom konania, teda neplatnosťou čl. 5.5., a že nevykonal právne posúdenie veci. Odvolací súd nezistil, že by prvoinštančný súd sám viedol procesnú obranu žalovaného a bezdôvodne akceptoval všetky jeho procesné námietky, čo odvolateľ ani bližšie nešpecifikoval. Odvolací súd ani nezistil, že by prvoinštančný súd neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovaného, a že by vlastnými úvahami, nad rámec navrhnutých a vykonaných dôkazov, kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovaného (čo takisto odvolateľ bližšie nešpecifikoval). Prvoinštančný súd v konaní a pri rozhodovaní neporušil § 191 ods. 1 CSP, a ani základné princípy CSP zakotvené v čl. 15 ods. 1. Odvolací súd teda nezistil žiaden taký postup súdu prvej inštancie, ktorým by mal porušiť princíp rovnosti sporových strán zakotvený v cit. čl. 6 CSP. Žalobcom uplatnený odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) a d) CSP teda nebol naplnený.

31. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

32. Po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie žalobcu, s poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, v spojení s odôvodnením rozsudku prvoinštančným súdom, odvolací súd napokon dospel k záveru, že ani jeden z odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom nebol naplnený, resp. pokiaľ bola odvolacia argumentácia sčasti dôvodná, nemalo to dopad na správnosť samotného rozhodnutia vo veci. Odvolací súd preto preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výrokoch vecne správny vrátane závislého a vecne správneho výroku o nároku na náhradu trov doterajšieho konania s použitím § 387 CSP potvrdil.

33. V zmysle § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

34. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. V zmysle § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, a preto podľa citovaných ustanovení mu vzniklo právo na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči v odvolaní neúspešnému žalobcovi. Prípadnú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúcich výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné) odvolací súd nezistil. Odvolací súd preto žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu - 100%, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).